

Beszámoló
a Gondozási Központ Szentendre
2015.évi szakmai munkájáról

Beszámoló

Intézményünk feladatellátásai közé 6 szakterület tartozik. A *szociális ellátásokon belül* szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást és az idősek nappali ellátását biztosítjuk. Az idősek nappali ellátásán belül a három éve beindított demens klub (hivatalosan: demens betegek nappali ellátása) is teljes kapacitással működik. Elmondhatjuk, hogy ennek a speciális szaktudást, maximális empátikus hozzáállást és türelmet igénylő feladat ellátásához a szakdolgozóink teljes mértékben felkészültek az elmúlt években. Szakmai ismereteinket folyamatosan bővítjük továbbképzéseken, ill. a szakirodalmak tanulmányozása útján, azonban a gyakorlatban szerzett tapasztalataink még inkább segítik az ellátás színvonalának javítását.

Az *egészségügyi preventív ellátások* közül a védőnői és az iskola- egészségügyi szolgálatot működtetjük, mint szolgáltató. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral kötött Feladat ellátási szerződésünk ellátotti létszámok (várandós édesanya, 0-6 éves korú gyermekek, iskolások) alapján finanszírozott. Az OEP finanszírozásban változás az elmúlt évben nem történt.

Az intézményi gazdálkodással összefüggő teendőket az erre a feladatra kijelölt önkormányzati pénzügyi ügyintéző közreműködésével láttuk el.

Munkánkat a jogszabályokban, Szentendre Város Önkormányzatának Képviselő-testületi döntéseiben, a Szakmai programban megfogalmazottak, a szervezeti és működési előírásokat a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltak szerint alkalmazzuk.

Ellátási területünk 2013. január 1-je óta a szociális ellátásokra vonatkozóan Szentendrén kívül Pilisszentlászló település is. 2015-ben a házi segítségnyújtásban néhány hónapig pilisszentlászlói ellátottunk is volt, aki 100%-os gondozási személyi térítési díjat fizetett. A kistelepülésnek az erre vonatkozó önkormányzati hozzájárulás összegét kiszámláztuk, melyet átutaltak részünkre.

1. Idősek és demens betegek nappali ellátása (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja átlagos szükségletű és demens betegek ellátását biztosítja. Az ellátottak engedélyezett létszáma változatlan: 30 fő átlagos szükségletű, és 7 fő demencia kórképpel rendelkező klubtagot láthatunk el naponta.

A klub kihasználtsága az év második felében emelkedett, **49 Megállapodással** rendelkezünk. A kihasználtság mutatóját rontja, hogy többen csak adott napokon jönnek be a klubba, illetve sok a kórházban eltöltött nap.

Az ellátottak összetétele Az intézmény akadálymentesítése biztosítja a lehetőséget, hogy a mozgásukban akadályozottak, leromlott egészségi állapotban levő idősök is igénybe vehessék a szolgáltatást. A bekerülő és már ellátásban levő idősök ellátása sok odafigyelést igényel.

Egyre több a segédeszközt használó: 3 fő kerekesszékkal, 6 fő rolátorral közlekedik, 5 fő hallókészülékes, valamint 3 fő értelmi fogyatékos fiatalabb korosztályú vette igénybe a nappali ellátást. Ellátottaink között hajléktalanok is vannak (3 fő), az ő részükre is biztosított a nappali tartózkodás lehetősége. Reményeink szerint a hajléktalanok nappali melegedőjének beindításával több, erre a szakterületre irányítható hajléktalan személyt be tudunk küldeni a Vöröskereszt intézményébe.

Tájékoztatás Az intézmény szolgáltatásairól a lakosság a médiákon (Szentendre és Vidéke Újság, Szentendre TV, rádió) keresztül, valamint Szentendre és Pilisszentlászló honlapja, Nyílt nap megrendezése, szórólapok segítségével tájékozódhat. A két intézményi autóra is felkerültek szolgáltatásaink, elérhetőségeink, azonban a leghatékonyabb referencia a munkánkról a gondozottak és a hozzátartozóik elégedettsége.

A demens ellátás iránti érdeklődés emelkedett az elmúlt évben, de volt olyan eset is, amelynek ellátása meghaladta a kompetenciánkat, ill. olyan települések lakosai szerették volna igényelni a szolgáltatást, amelyekre nem terjedt ki az ellátási kötelezettségünk.

Együttműködtünk munkánk során: az Önkormányzatokkal, a szentendrei civil klubokkal, a Dunakanyari Családsegítő és Gyermejköléti Szolgálattal, a Gyámhivatallal, az egészségügyi intézmények szakembereivel, egyházakkal, a Magyar Vöröskereszttel, az Országos Vérellátó Szolgálattal, a Katolikus Karitasszal, a Florance Otthonápoló Szolgálattal, az idősellátó intézményekkel, a Munkaügyi Központtal, oktatási intézményekkel, óvodákkal, gyógyszertárakkal, támogató szolgálatokkal, a Vakok és Gyengénlátók Közép- magyarországi Regionális Egyesületével, stb. Az együttműködéseinket írásban dokumentáltan, Együttműködési megállapodások formájában is rögzítettük.

A demens betegek számának emelkedése miatt az intézményünk szomszédságában lévő Mentálhigiénés Központtal továbbra is szoros munkakapcsolatban vagyunk. A klubtagok, és demens betegek ellátását az őket körülvevő családdal szorosan együttműködve végezzük.

A Hivatal által rendszeresen küldött városi rendezvények, események meghívóit az ellátottaink felé is közvetítjük, melyekre mindig van érdeklődő. Elsősorban a kiállításokra, történelmi és egészség témájú előadásokra, illetve a zenés-táncos délutánokra mentek el az aktívabb gondozottaink.

Szakmai munka megvalósulása A gondozás keretein belül biztosítottuk időseink részére a fizikai, mentális, egészségügyi gondozást, foglalkoztatást és érdekvédelmet.

Az Idősek klubja szakmai munkáját: egészségügyi végzettséggel is rendelkező gondozónők, a klubvezető (aki gondozást, valamint a nappali ellátás szervezését, gondozotti érdekvédelmet, a családdal való kapcsolattartást is végzi) valamint a mentálhigiénikus munkatárs (programszervezés, egyéni és csoportos foglalkoztatás, lelki támogatás, kiállítások szervezése, stb.) végzi.

Az intézmény működésének elengedhetetlen része még a technikai dolgozók munkája, akik nem szociális szakemberek, azonban a helyzetek kezelésére vonatkozó Szakmai protokolljainkat ismerik, és jól alkalmazzák a gyakorlatban.

A nehezen közlekedő idősek szállítása az intézmény gépkocsijával történik, melyen kísérőként gondozónő is jelen van.

Az év során nagy örömünkre a költségvetési keretünket kiegészítve a Rotary Klub és a Polgármester úr jóvoltából sikerült még egy személygépjárművet vásárolnunk. Mára már mindkét autó teljes kapacitással kihasználtsággal működik, segítségével az ebédek házhozszállítása nem tolódik ki a korábban gyakran előforduló késő délutánra, ill. az idősek be és hazaszállítása is a normál időintervallumba került vissza.

Közcélú foglalkoztatottak Munkánkban nagy segítséget jelent az intézménybe kihelyezett közcélú munkások tevékenysége. Munkájukkal hozzájárulnak az intézmény zavartalan működéséhez. Azonban az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy az előnyök ellenére a szervezeti kultúránkba való beillesztésük igen sok mentálhigiénés munkát, beszélgetést és sokszor a krízishelyzetek kezelését igényeli. Aki valóban vissza akar térni a munka világába, azt maximálisan támogatjuk ebben. 2015-ben 2 főnek sikerült elhelyezkednie a piaci szektorban.

Demens ellátás Az ellátott demens betegek nagy kihívást jelentettek a kollégák számára. Továbbra is érzékelhető, hogy a nappali ellátást igénylők nagy többsége küzd a demencia valamely fokával. A kórkép tünetei igen szerteágazóak, így ennek megfelelően kell egyéni gondozást végeznünk.

Sokszor a hozzátartozók -mivel korábban ilyen problémával nem találkoztak- nem tudják kezelni az idős embert, kimerültségük és türelmük határait súrolják, lélekben összeroppannak. Eddigi tapasztalataink megosztásával, tanácsainkkal igyekszünk segíteni a szűkebb és tágabb környezetüknek.

Tervezzük a demens ellátottak engedélyezett férőhelyszámának emelését, azonban ehhez újabb szakemberek alkalmazása és az illetékes szakhatóságok engedélye szükséges.

Az ellátás során az egyéni gondozáson, foglalkoztatáson túl a biztonságos környezet is kiemelten fontos (elkóborlás megelőzése), ezen felül a mobilizálás, a személyi higiénia megtartása valamint az étkezés során a félrenyelés megelőzése. Az ezzel kapcsolatos megbeszélések napi szinten történtek a gondozónőkkel, családtagokkal, valamint a betegek kezelőorvosával. A felelősségek tisztázása érdekében új elemként a gondozónők észrevételei is bekerültek a demens ellátottak adminisztrációjába.

Egészségügyi gondozás Az idősök egészségügyi ellátásában az intézmény orvosa, Dr. Szoltsányi Gábor egyre több feladatot lát el. Heti egy alkalommal rendel az intézményünkben, de rendkívüli esetekben is számíthattunk az azonnali megjelenésére, segítségére. Ugyancsak ő koordinálja a gondozónők egészségügyi tevékenységét: gyógyszerelés, vérnyomás-, vércukor ellenőrzés, egyéb speciális teendők, stb.

Az előző évekhez hasonlóan a gondozók rendszeresen szűrték az ellátottakat, hajléktalanokat. Ezen szűréseket is dokumentáljuk. Rüh egy alkalommal (hajléktalan) fordult elő, fejtetű és mikrosporiázis nem volt az ellátottak között. Folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a hajléktalanok éjjeli menedékhelyével, jelezve az ilyen jellegű észrevételeket.

Foglalkoztatás Országosan azon kevesek közzé tartozunk, ahol nagy hangsúlyt fektetnek a foglalkoztatás megszervezésére, illetve a mentális gondozásra is. Mentálhigiénikus szakemberünk szervezi a demens betegek egyéni foglalkoztatását a gondozónők bevonásával, valamint vezeti a demens ellátottak adminisztrációját. Ezek nélkül emelt normatíva nem igényelhető.

Az előző évben is a Havi foglalkoztatási tervek alapján zajlott az idősök napi tévé-kénységeinek, csoportos foglalkoztatásának kialakítása. A már jól bejáratott állandó programjainkat továbbvittük, kialakult kapcsolatainkat újakkal bővítettük. Napjaink tervezése, szervezése és lebonyolítása változatlanul a klub gondozottainak igényeihez, képességeihez és sajátosságaihoz igazodott. A rendszeres programok egyfajta ritmust adtak napjainknak.

A heti kétszeri gyógytorna - a Szakorvosi Rendelő jóvoltából-, a kéthetenkénti zenés-táncos délelőtti, valamint a hónap harmadik szerdáján esedékes egészségügyi előadás dr. Balogh Ibolyával rendszeresek voltak, akárcsak a húsvéti és karácsonyi kiállítások előkészületei. Intézményünk évszakoknak és ünnepeknek megfelelő dekorálása a klubtagok bevonásával került sor.

Nagy népszerűségnek örvendett az Idősek Klubja a diákok körében is karácsony környékén, hozzájárulva az intézmény dekorálásához az általuk készített díszekkel. A díszítésekén kívül színes betlehemes műsort hoztak az iskolások (szinte minden iskola képviseltette magát, még a Petzelt József Szakképző iskola diákjai is), és egy nyugdíjas hölgyekből álló egyesület, az Első Szentendrei Női Szalon is meglepetés ajándékot hozott az időseknek.

Megemlékeztünk a nemzeti és kultúránkkal, történelmünkkel kapcsolatos egyéb ünnepeinkről (Magyar Kultúra Napja, Augusztus 20, Október 6, farsang, Költészet Napja, stb.) filmekkel, vetélkedőkkel, megtartottuk az Idősek Világnapját és köszöntöttük névnaposainkat is.

A demens betegek ellátása során napi foglalkoztatás keretében továbbra is a képességek, készségek megőrzésének elősegítése a fő cél. Az év során népszerűek voltak a mozgásos és szójátékok (ország-város, szókitaláló akasztófa, kártyajátékok), sokakat aktivizáltak az irodalmi délelőttök, és szívesen töltötték az időt társas és dominójátékokkal.

Mindig nagy érdeklődés kísérte az ismert történelmi személyekről szóló felolvasásokat, beszélgetéseket, továbbá szívesen hallottak az adott naphoz kapcsolódó aktuális érdekességekről is a projektor segítségével. Rendszeresek voltak a zenés délelőttök Stiegler Zsuzsa és a KO-MA-KO Együttes karitatív fellépésével.

A kreatív tevékenységekben való részvétel változó, annak függvénye, hogy milyen készségekkel, képességekkel rendelkeznek a klubtagok. Az idősek által készített műveket karácsony és húsvét tájékán a polgármesteri hivatalnál is kiállítottunk. Ebben az évben is tartottunk Nyílt napot, lehetőséget adva a város lakosságának az intézményünk életébe való betekintésre.

A középiskolás diákok kötelezően végzendő önkéntes munkája kapcsán fogadtunk fiatalokat a Móricz Zsigmond Gimnáziumból, a Ferences a Református Gimnáziumból, akik aktívan bekapcsolódtak napi életünkbe, foglalkoztatások lebonyolításába, új színfoltot hozva az idősek életébe.

Az elmúlt évben is az időseink egészségi mutatóit figyelembe véve, képességek megtartására koncentrálva alakítottuk a foglalkoztatást, felhasználva az idősek ötleteit, javaslatait is.

Az intézmény életének eseményei rendszeresen megjelentek a helyi újságban, valamint az önkormányzat képviselőjében többször tette tiszteletét a hivatal vezetésének, betekintést nyerve az idősek mindennapjairól.

Gondozási tevékenység keretében a gondozónők látták el az idős és demens betegek gondozását, időnként ápolását (kötözés, fürdetés, gyógyszerelés, étkezésben segítségnyújtás, stb.). Mivel az intézmény a nyári időszakban sincs

zárva, így a szabadságok kiadását egy önkéntes gondozó segítségével oldottuk meg, aki korábban a nagy gyakorlatát töltötte nálunk.

A dolgozók részére rendszeresek voltak a szakmai értekezletek, TEAM megbeszélések, továbbképzések. Ugyanakkor a változásokat, eseményeket napi szinten kell(ett) halaszthatatlanul átbeszélni, illetve ventilálni az idős, demens betegek okozta fokozott terhelést.

Megünnepeztük a **Semmelweis és a Szociális munka** napját egy közös intézményi kirándulással.

Intézményi fejlesztés Az év során az intézményünk klubhelyiségébe és pihenőszobájába klíma berendezés került felszerelésre. A berendezés egyben fűtő- és páramentesítőként is működik. Mivel a nyarak tartósan nagyon melegnek bizonyulnak, szükségessé vált az idősök komfortérzetének biztosítása érdekében ezen készülékek beszerzése. Beszerzésre került még néhány lemosható szék, mivel az inkontinencia egyre gyakoribb a magas kort elért idősök körében.

A Kormányhivatali ellenőrzés során hiányként jelentkező, zárható szekrényeket is beszereztük, ezzel biztosítva az idősök személyi anyagának, mindennemű adatainak védelmét.

Intézményünk a Polgármester Úr közreműködésével nagy mennyiségű rolátort kapott a Korányi Kórháztól. Ezeket -a társintézmények bevonásával- szétosztottuk a rászorulóknak között.

2. Szociális étkeztetés

Szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodunk, akik azt önmaguknak, illetve önmaguk és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani (életkoruk, betegségük, vagy egyéb hátrányos helyzetük miatt).

Intézményünk a rászorultak részére különböző módon juttatja el az egyszeri meleg ételt, amit a Városi Központi Konyhán készítenek el.

- Intézményi autóval kiszállítással saját otthonukba, mely három körben történik a város területén,
- személyes elvitel a Gondozási Központból, illetve a városi bölcsőde konyhájáról (a lakótelepen élő idősök élnek ezzel a lehetőséggel távol van az intézményünk).
- gondozónő viszi el a gondozott részére, és ott segít a kitálalásban, etetésben, elmosogatásban,

- a nappali ellátásban részesülő idősök az intézmény étkezőjében, helyben fogyasztják el az ennivalót. Figyelembe véve, hogy a diétások előbb ebédeljenek,
- vannak bejáró ellátottak is, akik kulturált körülmények között kívánják elfogyasztani a meleg ebédet.

Az étkeztetésért az ellátottak személyi térítési díjat fizetnek, a Képviselő-testület által elfogadott térítési díj rendelet alapján. 2015-ben a térítési díjak nem változtak. 194 igénylőből 15 fő nem fizet térítési díjat jövedelmi helyzete vagy méltányosság figyelembe vétele miatt.

Az étkeztetés személyi térítési díja tárgyhónaponként, az elfogyasztott adagszám és a megállapított napi térítési díj szorzataként került megállapításra.

A szociális étkeztetés területén is több kötelezően vezetendő nyilvántartása van, melyet a vezető gondozó és a szociális segítő vezet. Az igénybevételt minden feladatellátásunkra vonatkozóan naponta a KENYSZI rendszerbe jelentjük. Ez az alapja az állami normatíva igénybevételének a sok egyéb dokumentáció mellett.

Az étkezést igénybevevők száma 2015. december 31.-i állapot szerint: **194 fő**. (Ebből 106 fő kiszállított ebéd, 88 fő helyben étkező, ill. elvitellel bejáró gondozott volt.)

A számokból kitűnik, hogy a tavalyi évhez képest emelkedett a napi ellátotti létszám és ez bizonyítja, hogy továbbra is nagy volt az igény a szociális étkeztetés biztosítására.

A pontos nyilvántartás, az igénybevétel jelentése, a térítési díjak beszédése, és az étel eljuttatása összehangolt, precíz munkát igényel. Az egyszeri meleg étel biztosítása szükségszerű, mert óriási igény van rá a városban.

A központosított konyha bevezetésével egyidejűleg az étel elkészítése bizonyos reformokon esett át. Év végétől, hatalmas előrelépésként a cukorbetegek számára is van lehetőség diétás étkeztetés igénylésére. Az igénybevételhez szakorvosi javaslat szükséges. Intézményünkben 5-6 fő kéri ezt a típusú ebédet annak ellenére, hogy jóval magasabb a diabeteszesek létszáma.

Az étel kiadagolása ételhordókba, intézményünk konyháján történik. Korábban ezt a feladatot a főzőkonyha látta el. Elmondható, hogy a változások nagy fennakadásokat nem okoztak a szolgáltatás nyújtásában.

3. Házi segítségnyújtás

Az alapellátás feladatait az elmúlt évben 8 gondozónő (szociális és egészségügyi szakképesítéssel) és egy vezetőgondozó látta el. 6 fő napi nyolc órában, 2 fő pedig 4 órában (a gondozottaknak megfelelő rugalmas munkaidőben),

zömében területen, a gondozottak otthonában végzik a munkakörükben meghatározott feladatokat.

Az ellátottak száma 2015-ben igen soknak mondható, **112 fő**, ebből december 31.-ével bezárólag nyilvántartott gondozott **82 fő**. Állami normatívához a mutatószámunk: **42 fő**. Ebből látható, hogy igen rossz egészségi állapotúak a gondozottak, akik közül sajnos sokan elhunytak. Átlag életkoruk 75-89 év. Egy-egy gondozónő 6-9 gondozottat látott el átlagosan naponta. 2015-ben a maximálisan ellátható létszám 9 fő volt.

2016. január 1-től a szakembert kívánó személyi gondozás 5 főben van maximalizálva, amely mellett a munkaidő függvényében bármennyi szociális segítség ellátható.

2016. december 31.-ig a fenntartónak felül kell vizsgálnia a rendelkezésre álló házigondozói státuszokat, és a megváltozott jogszabályi feltételeknek kell megfelelni.

Előfordul, hogy több időshöz naponta többször kell kimenni, mert egészségromlásuk miatt otthonukban csak e segítséggel tudják ellátni magukat. Sajnos egyre inkább tapasztalható, hogy a kórházakból igen rövid időn belül hazaküldik az idős betegeket, és a hozzátartozók a házi gondozást igénylik, mivel ellátásukat nem tudják megoldani. Nem ritka, hogy daganatos, agyvérzéses, lebénult, ágyban fekvő betegeket kell ellátni és gondozni. Gondozási tevékenységeink között mindennapos a súlyos betegek fürdetése, tisztázása, etetése, mindennemű fizikai ellátása. Ápolásuk, habár szakmai szempontból felkészült csoportról van szó, jelentős fizikai és pszichés megterhelés a gondozónők számára.

Néhány időshöz (munkavédelmi szempontokat is figyelembe véve, ill. másképpen nem mozdítható a beteg) két gondozónak kell kimenni, mert állapotuk olyan súlyos, hogy egy gondozónő nem bírja fordítani és emelni.

Ezen kívül elláttunk cukorbetegeket is, gyógyszererezésüket figyelemmel kísérjük.

Elmondható, hogy a Szociális törvényben meghatározott gondozási folyamatok eltolódtak az ápolási feladatok irányába.

Egyértelműen erre mutat, hogy 2016-tól kétféle gondozási szükséglet létezik. Az egyik, mint fent említésre került a szociális segítség, amit a klasszikus-régi házigondozók végeztek, a másik a személyi gondozás, amikor már egészségügyi ellátást- ápolási feladatokat is végez a gondozó. Ilyenek pl.: decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztomazsák cseréje, gyógyszerelés monitorozása, vércukor és vérnyomás mérése, kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, használatuk betanítása, a háziorvos írásos rendelésen való terápiakövetése, stb. Intézményünkben, mivel

több házigondozó egészségügyi végzettséggel is rendelkezik, így már évek óta felmértük vállalni az utóbbi feladatokat. Reményeink szerint ezen felelősségteljesebb és magasabb költségvetési kiadásokkal járó feladatok ellátása 2017-től magasabb állami normatíva jár majd. Jelenleg a napi házigondozások KENYSZI- be való jelentése is elkülönítetten történik.

A házigondozottak egészségi állapotát mutatja, hogy 2015. december 31.-én 82 élő Megállapodásunk volt, melyből 73 fő személyi gondozásra, és csak 9 fő szociális segítségre szoruló volt.

Megjegyezendő, hogy az egészségi állapotot felmérő és mutató pontrendszer alapján a szociális segítség kategóriába tartozók mobilizálhatóbb idősök, azonban többségüket a mentálhigiénés szakrendelésen gondozzák, ill. pszichiátriai kezelés alatt állnak, azonban ezen kórképeket az értékelő adatlap nem igazán veszi figyelembe. Ebbe a kategóriába tartozó ellátottakat nem szakember, pl. közmunkás, önkéntes, stb. is gondozhatja, azonban ez felelősségi okok miatt nem került bevezetésre intézményünkbe.

A házi orvosokkal napi kapcsolatban vagyunk és az orvosi javaslatokat, utasításokat betartva végeztük munkánkat. Mindezekkel együtt a gondozónők felkészültségét, a feladatok ellátását jónak ítéljük meg, szakmai tudásukat megfelelően érvényesítik, munkájukat hivatástudat jellemzi. Összeszokott csapat, így az egymás gondozottainak ellátása nem okoz gondot.

A térítési díjakat az étkeztetéshez hasonló módon szedtük be. Az eltelt időszakra / utólag/ a Gondozási naplók alapján összesítetjük a gondozási órákat. 2016-tól a Gondozási napló helyett Tevékenységnapló van, melynek jelentősége az, hogy a gondozott lakásán kívül, de az ő érdekében pl. ügyintézés, házi orvos, gyógyszerár, bevásárlás, stb. is személyi térítési díjat kell fizetni.

Az ellátotti létszám az elmúlt évhez viszonyítva emelkedést mutat, az ellátottak egy része időszakos gondozást kért. Pilisszentlászlón kéthetente kötelezően ügyeletet tartottunk, és 1 fő gondozottat láttunk el.

Nagy feladat volt év végén a Szociális törvény változása miatt előírt gondozási szükséglet felülvizsgálat, amely meghatározza, hogy a két ellátási forma közül ki melyik csoportba tartozik 2016. január 1-től. A jogszabály december 05.-én jelent meg, és december 31.-ig minden házigondozottat felül kellett vizsgálnunk, a szükséges dokumentumokat elkészíteni, a házi orvosokat felkeresni, majd a TAJ- alapú jelentésben rögzíteni.

Adminisztráció A házigondozók a Gondozási napló vezetésén kívül gondozási tervet készítenek minden ellátottról, melyet a gondozásvezető és az intézményvezető minden hónapban ellenőriz. Ezeken kívül egyéb

nyilvántartásokat vezetünk, amiket igen szigorúan ellenőriz a MÁK, a Kormányhivatal, a Módszertan és egyéb hatóságok. 2016. január 1-től havonta az esetleges várakozókról (várólista) is jelentenünk kell az egyéb napi és havi jelentések mellett.

A heti team megbeszélések itt is rendszeresek, ahol átbeszéljük és beosztásra kerülnek az aktuális feladatok.

4. Anya és csecsemővédelem

Létszámadatok Szentendrén 8 körzeti védőnő dolgozik. 2015-ben a születésszám 234 fő, velük együtt 1874 fő gyermek és 127 fő várandós tartozik a gondozásunk alá. Ezen kívül a területi védőnőkhöz 8 önkormányzati, 3 egyházi és 1 Waldorf óvoda tartozik, melyben rendszeresen tisztasági vizsgálatokat végeznek a területi védőnők és egészségnevelő előadásokat is tartanak.

A szűrővizsgálatok a védőnői tanácsadáson történnek 1,3,6 hónapos csecsemőknél és az 1,2,3,4,5,6 éves gyermekeknél. A várandós kismamák havi rendszerességgel jelennek meg védőnőjükénél. Mindenki a saját gondozottját látja el, mivel több helyiségünk-szűrővizsgálati szobánk van, nem okoz gondot, ha egyszerre több védőnő tart tanácsadást.

2015.szeptember 17.-én már hagyományosan köszöntöttük az édesanyákat az Anyatejes Világnap alkalmából. Rendszeresen tartunk szülésre felkészítő tanfolyamokat, melyre nagy igény van. Kolléganőnk Babamasszás tanfolyamot tart, és rendszeresen jár a gondozottak otthonába megtanítani az édesanyáknak a masszírozást, melynek nagyon örülnek.

Az elmúlt évben több továbbképzésen, ezen felül 7 védőnő kötelező (működési nyilvántartáshoz) védőnői továbbképzésen vett részt. A Gyermekjóléti Szolgálattal napi kapcsolatban vagyunk, az év során többször voltak esetkonferencián és Gyermekjóléti értekezleten.

A védőnők feladataikat az ellátási területünkön lakcímmel rendelkező, valamint életvitelszerűen ott tartózkodó személyeknél végzik. Ellátási körzetünket a védőnői utcajegyzék határozza meg. A feladatellátás a tanácsadóban, valamint a családok otthonában zajlik.

Végigkísérjük a családokat a várandósság kezdetétől a gyermek hat éves koráig, amíg iskolás nem lesz. Kiemelten fontos, hogy szükség és igény szerint végezzük a gondozást, amely a Gondozási tervben kerül rögzítésre.

A nővédelmi ellátás keretein belül továbbra is bizalommal fordulhatnak a kollégákhoz már a családtervezés időszakában is. Cél az egészségtudatos magatartás kialakítása, a dohányzásról, valamint az alkoholizmusról való leszoktatás.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, lehetőségeinkhez mérten a következő évben is segítjük a hátrányos helyzetű családokat. A védőnők továbbra is ösztönözik a hat hónapos korig tartó kizárólagos szoptatást, valamint az anyatejes táplálás minél hosszabb fenntartását. A tanácsadóban az első gyermeküket vállaló családok számára több alkalommal terveznek szülésre, anyaságra felkészítő előadásokat tartani a területi védőnők az idei évben is.

A preventív feladatok közül a kötelező, és választható védőoltások beadását propagálni szeretnék még jobban. Az egészséges fejlődés ellenőrzéséhez, az eltérések időben történő kiszűréséhez nagy hangsúlyt fektetnek a szűrővizsgálatok lebonyolítására.

5. Iskola-egészségügyi Szolgálat

Létszámadatok Az iskola- egészségügyben **1 főállású iskolaorvos**, - aki helyettesítésben az általános iskolai orvosi feladatokat is elvégzi-, és **5 főállású iskolavédőnő** látják el a **4687 fő diákot** Szentendrén.

A 6-24 éves korú gyerekek, ill. fiatalok 5 középiskolában - ebből egy szakmunkás-szakképző középiskola, a többi gimnázium-, valamint 7 általános iskolában tanulnak. Utóbbiakból kettőben - egy alapítványi és egy egyházi általános iskola- házi gyermekorvos a rész munkaidős iskolaorvos, a közalkalmazott iskolavédőnő mellett.

Egy védőnő 2-3 iskolát, kb. 1000 tanulót láthat el fejenként, az OEP megszabta finanszírozási feltételek alapján. Az iskolaorvos esetében nincs létszámhoz kötött degressziós megszorítás. Az OEP a fejkvóta alapú finanszírozást alkalmazza ezen preventív és népegészségügyi jellegű ellátás esetén.

Az iskola-egészségügy alapellátásnak minősül.

Az iskola- egészségügyi ellátás törvényben előírt fő kötelezettségei:

- a kötelező, korhoz kötött védőoltások beadása,
- a tanulók korosztályi egészségfelmérése,
- a 16 évesek részére az Egészségbizonyítvány kiállítása,
- a veszélyeztetettek és/vagy krónikus betegek gondozása,
- a szakmai alkalmasság, a sportversenyzési alkalmasság, a külföldi tanulmányúton való részvételre való alkalmasság elbírálása,
- a testnevelési besorolás,
- a járványhelyzetekben a védőoltások és egyéb intézkedések végrehajtása,
- a gyermekélelmezés, az iskolai higiénés környezet ellenőrzése,
- egészségnevelési tevékenység, és- ha az orvos vagy a védőnő az adott iskolában épp jelen van- az akut egészségügyi krízisesemény elsősegély ellátásában való részvétel (26/1997.NM.rendelet szerint).

- a páros számú évfolyamokban az antropometriai, belgyógyászati, mozgásszervi, érzékszervi, bőrgyógyászati, idegrendszeri stb. szűrővizsgálatokat és adott korcsoportokról jelentési kötelezettség van.

Az általános iskolákban és gimnáziumokban a 16 évesek és a páros számú osztályba járók szűrését, a veszélyeztetett tanulók gondozása történik, ez kb. 3000 tanulót jelent. Minden évben megvizsgáljuk az iskolába újonnan bekerülőket is, függetlenül attól, hogy nem kötelező. A szakmai tudást is átadó középiskolában mintegy 150 diák friss szakmai alkalmassági vizsgálatát végzik el, a kötelező kb. 300 fős indexszűrés és alkalmassági vizsgálat mellett.

A kötelező és fakultatív védőoltások 2 évfolyamon 6 kampányoltást jelentenek. Emellé jönnek az ambuláns esetek - rosszullétek, balesetek. Összességében a tanév során több mint 4500 fős orvosi szoba forgalom volt az iskolákban.

Az előforduló problémák miatt egyre nagyobb hangsúlyt kap a külföldről érkezett diákok oltási könyvének ellenőrzése, hiányzó védőoltások esetén azokat beadjuk a Népegészségügyi Intézet útmutatása alapján.

A magántanulókról névsort adnak át a körzeti védőnőknek, hogy az ő védőoltásaikról és 16 éves Egészségügyi bizonyítványukról a házi orvosokkal együtt gondoskodjanak. Bár nem az Iskola-egészségügyi Szolgálat dolgozóinak feladata, azonban amennyiben a magántanuló együttműködő, akkor az iskolában is megkaphatja a védőoltást, ill. az ellátást, ez 2015-ben 7 alkalommal volt így.

A járványügyi helyzet átlagosnak mondhatóan alakult, havaria esemény nem volt, bár az elősdivel való fertőzöttség - tetvesség - enyhe emelkedést mutat.

Az ismert, vagy újonnan észlelt egészségügyileg, vagy szociálisan súlyosan veszélyeztetett gyermekek esetében az iskola erre hivatott képviselőivel, házi gyermekorvossal, szülővel, családsegítő, gyermekjóléti szolgálati kollégákkal, szakorvos kollégákkal veszik fel a kapcsolatot az Iskola-egészségügyi Szolgálat munkatársai. Probléma esetén konzultálnak levélben, személyesen, vagy telefonon, napi kapcsolatban állnak pszichológusokkal és a gyógytestnevelőkkel, valamint a Népegészségügyi Intézet (korábban ÁNTSZ), mint szakmai ellenőrző szerv dolgozóival.

Az egészségnevelés és megőrzés szervezési oldaláról az iskolaorvos tartósan együttműködik a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal és a Szakrendelő Gyermekpszichiátriai rendelésével. Az iskolaorvos a megyei MOK Etikai Bizottságának tagja is. Emellett az iskola-egészségügyi munkacsoport

egységvezetője, tehát tevékenysége a preventív szakorvosi feladatok mellett szervezési és ügyviteli tevékenységgel is kiegészül.

Kiemelkedő továbbra is a védőnők egészségnevelő tevékenysége. Egyrészt osztályfőnöki órákon előadásokat tartanak személyi higiéné, egészséges életmód és táplálkozás, érzékszerveink, rákszűrés, családtervezés, szennedélybetegségek, szexuális úton terjedő fertőzések megelőzése témakörökben. Másrészt csecsemőápolási és elsősegélynyújtó tanfolyamokat szerveztek, a gyerekeket versenyekre vitték, megyei helyezéseket is elérve.

Az iskolák - II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium, Móricz Zsigmond Gimnázium, Petzelt József Szakképző Középiskola, Barcsay Jenő Általános Iskola- egészség- és sportnapi rendezvényein, valamint a városi nagyobb rendezvényeken való részvételük megszokott. Ilyenek voltak: Sportágválasztás, Autómentes Nap, Dohányzás elleni nap, Városi Gyermeknap, AIDS Világnap, Fogászati Hónap, Nutrikid Program, AHA Program, Kézmosás Világnapja.

Az Egészséges Városért Alapítvány TÁMOP pályázatában részt vett a Barcsay Általános Iskola védőnője, csakúgy, mint a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Gimnázium pályaválasztási tanácsadásán és szemészeti szűrésén.

A pedagógusoknak tartott elsősegélynyújtó tanfolyamok is népszerűek voltak. Az egyik iskolavédőnőnk a Templomdombi Általános tanárainak elsősegélynyújtó csapatával országosan elért I. helyezett eredménye alapján kijutott az európai elsősegélynyújtó csapatok versenyére Bukarestbe, ahol szépen bizonyítottak. Szabó Anikó igen sokat tett az egészségmegőrzés érdekében városunkban, ezért képviselhetette a járási védőnőket a Parlamentben, a Védőnői Hivatás 100 éves születésnapján.

Iskolavédőnőink elvégezték a méhnyakrákszűrésre felkészítő elméleti és gyakorlati képzést, mely esetükben fakultatív volt. Az előző évben beszerzésre került a Stefánia védőnői számítógépes program, amely alkalmas az iskolavédőnői munka dokumentációinak vezetésére.

Fejlesztésre került az iskola-egészségügy eszközállománya, melyek között szűrővizsgálati eszközök (hallásvizsgáló, vérnyomásmérő), demonstrációs eszközök (öregedési szimulátor, egészséges életmódra szoktató) valamint bútorok, zárható szekrények találhatóak.

A tanórákon való teljesítés a tanárokat is érzékenyen érinti, így ezt figyelembe kell venniük a kollégáknak a munkájuk során. Ezért a védőnők havi bontásban szervezik az egészségügyi- orvosi munkát. A védőnők állandó iskoláikban

megadott napokon tartózkodnak, az orvos pedig a szükségletek és lehetőségek szerint, általában szintén megszokott napokra beosztva rendel, orvosi szűrővizsgálatokat végez, gondoz, olt, stb.

Az éves beosztás az alábbi tematika szerint alakul:

Január: Páros évfolyamok osztályvizsgálatai, páratlan évfolyamok veszélyeztetett tanulóinak vizsgálata. Járványügyi szűrések, negyedéves fejtetű-jelentés leadása, szakmai alkalmassági felvételit megelőző vizsgálatok. Havi munkaértekezlet.

Február:Második félévi testnevelési besorolások elvégzése, egészségnevelési órák, internetes egészségfejlesztő versenyre nevezés, osztályvizsgálatok páros évfolyamon, veszélyeztetettek vizsgálata páratlan évfolyamon. Tetűszűrés, szakorvosi beutalók eredményeinek bekérése. Akut ellátások. Munkaértekezlet.

Március:Osztályvizsgálatok, egészségnevelés, továbbképzések, járványügyi szűrés, akut ellátás, lelet- bekérés és gondozás, munkaértekezlet

Hepatitis B elleni oltás a 7. Évfolyamon

Elsősegélynyújtás-és csecsemőápolás verseny bonyolítása, pályázatokban részvétel

Április:Osztályvizsgálatok, fejtetű szűrés-jelentés leadása, egészségnevelő órák igény szerint, oltási jelentés leadása , iskola-egészségügyi értekezlet

7. évfolyam HPV oltása,

Egészség világnapja és Föld napja rendezvény

Május: Hiányzók osztályvizsgálata, fejtetű szűrés, oltási jelentés leadása, szakmai alkalmassági vizsgálatok, egészségnevelés, ambuláns rendelés, gondozás, értekezlet következő tanévre a testnevelési besoroláshoz javaslat készítése, Városi gyereknapi.

Június: Az iskola- egészségügyi jelentés előkészítése, pályalkalmassági vizsgálatokhoz igazolások kiadása, 8. osztályosok törzslapjainak postázása, fejtetűszűrés, jelentés leadása

Július:Nyári szabadságok kiadása. A területi védőnők munkájába való segédkezés, melynek célja elsősorban a másik szakterület munkájának nyomon követése, ill. a kollegális kapcsolatok erősítése.

Augusztus:Az adminisztráció előkészítése, munkaterv elkészítése, pótt- szakmai alkalmassági vizsgálatok, iskola-egészségügyi értekezlet, iskolai munkatervek elkészítése, iskola-egészségügyi jelentés elkészítése, továbbítása, stb.

Szeptember: - adminisztráció

- névsorok lekérése
- törzslapok rendezése, 8. osztályosok törzslapjainak postázása
- új diákok törzslapjainak, oltási könyvének és szülői kérdőívének bekérése
- 16 évesek névsora
- magántanulók névsora, leadása
- „V” nyilvántartó

MMR (6. évfolyam) és Hepatitis- B (7. évfolyam) védőoltásokhoz szülői beleegyezések, oltási könyv bekérése, oltás előkészítése, lebonyolítása, adminisztrálása, iskola-egészségügyi és védőnői értekezlet, akut ellátás, testnevelési besorolások elvégzése, tartásjavító tornára besorolások, mentőládák felszerelése és szétosztása, fejtetű szűrés, elsősegélynyújtó ügyelet városi rendezvényen, Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezetével kapcsolatfelvétel, együttműködés.

Október:Folyamatos fejtetű szűrés, jelentések leadása, újonnan szakképzésre jövők szakmai alkalmassági vizsgálata, Di-Per-Te a 6. évfolyamon és a HPV védőoltás a 7. évfolyamokon, 16 évesek záró vizsgálata, első évfolyamokból veszélyeztetettek vizsgálata, értekezlet.

November: 16 évesek, és végzős osztályok védőnői és orvosi szűrővizsgálata

oltási jelentések leadása, fogápolási hónap, elsősegély-hét 5.-8. évfolyamon, rákmegelőzésről egészségnevelés a középiskolákban, akut ellátás, értekezlet.

December: Folyamatos védőnői és orvosi szűrővizsgálatok, higiénés és járványügyi ellenőrzések, továbbképzések, iskola-egészségügyi értekezlet, akut ellátás, AIDS világnap.

Összegzés

Megtanultuk, hogy a gondozási munkánk lényege nem a nagy célok kitűzése, és megvalósítása, a gondozottak életének gyökeres megváltoztatása, hanem az aktuális problémák kezelése. Napi szinten rengeteg kihívás elé állította intézményünk dolgozóit az elmúlt év, sok problémás, beteg idős fordult meg az ellátórendszerünkben.

Akadálymentesített intézményünk elérhetőséget ad azon idők részére is, akik, ennek hiányában lakásukat nem tudták volna elhagyni sem. Az ellátásban levő idők az egészségi állapotuk romlása esetén nem kell hogy nélkülözzék a nappali ellátás szolgáltatásait. A családok válláról nagy terhet veszünk le, elérhetővé téve az idők részére a társas kapcsolatokat, szórakozást, szellemi és fizikai elfoglaltságot, valamint a személyi higiénia biztosításának lehetőségét.

A házi segítségnyújtásban és az étkeztetésben földrajzilag egyre nagyobb területet kell bejárniuk a városban a kollégáknak.

Az egészségügyi ellátás területén markánsabban érezhető a prevenció jelentősége, ennek fontossága. Az egészségtudatos magatartás, az időben történő szűrővizsgálatok egyre fontosabbá válnak, hiszen az időben történő kiszűrés, diagnózis költségkímélőbb és nem utolsósorban életet menthet.

A pályázati lehetőségeket folyamatosan figyeljük, különös tekintettel a Gondozási Központ épületének fűtés korszerűsítésére, a nyílászárók cseréjére és az épület külső hőszigetelésre.

Továbbra is törekszünk munkánk színvonalának javítására, lelkiismeretes és megbízható gondoskodást szeretnénk biztosítani a ránk bízott emberek részére. A folyamatosan átalakuló ellátórendszernek, a megváltozott jogszabályi feltételeknek igyekszünk megfelelni.

Kecskésné Sipos Andrea
Intézményvezető

Szentendre, 2016. február 22.